

Budapest II. kerület

Beszámoló az Idősügyi Konceptió 2016. évi teljesüléséről

A beszámolót a Képviselő-testület a 357/2016.(XII.20.) határozatával elfogadta.

Összeállította: Szociális és Gyermekvédelmi Iroda

I. Bevezető

A Képviselő-testület a 156/2013.(V.30) határozatával elfogadta a Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Idősügyi Konceptióját (továbbiakban: Konceptió). A testületi döntést követően a Konceptió 2016-ig határozta meg a célkitűzéseit. (A 156/2013.(V.30.) képviselő-testületi határozattal elfogadott Konceptió anyaga megtalálható az önkormányzat hivatalos weblapján: www.masodikkerulet.hu – Hirdetőtábla - Szabályzatok, konceptiók gyorsmenü pontban.)

A Konceptió az alábbi 3 éves célkitűzéseket határozta meg:

1. Összefogás a kerület biztonságos, színvonalas közlekedéséért
2. Összefogás az egészséges II. kerületért
3. Összefogás a biztonságos II. kerületért
4. Összefogás a gondoskodó II. kerületért
5. Összefogás a fejlődő II. kerületért.

A 2013. évben elfogadott Idősügyi Konceptió a következő alapelveket fogalmazta meg:

„A második kerület is évek óta kiemelt feladatának tekinti a helyi szintű „idősbarát” politika kialakítását. A demográfiai mutatók alapján a jövőben fokozott igény mutatkozik az idős lakossággal történő együttműködésre, az időskorú emberek életkörülményeinek figyelemmel kísérésére, az idősek aktivitásának megőrzésére és szükség esetén a róluk való gondoskodás biztosítására is.”¹

Jelen felülvizsgálat számot ad az egyes részfeladatok 2016. évi teljesüléséről.

A Konceptióban megfogalmazódott annak igénye, hogy a dokumentumban foglaltak végrehajtásának figyelemmel kísérése, koordinálása, a létre jövő Idősügyi Tanács közreműködésével valósuljon meg.

A 2014. év legfontosabb eredménye az Idősügyi Tanács megalakulása volt, a 2015 - 2016. évben pedig számot adhatunk az Idősügyi Tanács koordinálásával megvalósult számos sikeres kerületi rendezvényről.

A Konceptió felülvizsgálatához segítséget nyújtottak a Polgármesteri Hivatal irodái, a gondozási központok, az Egészségügyi Szolgálat, a BRFK II. kerületi Rendőrkapitánysága és a civil nyugdíjasklubok.

Köszönjük a beszámolóhoz nyújtott segítséget!

¹ Budapest Főváros II. Kerület Idősügyi Konceptiója 2013. 4. o.

II. Demográfiai mutatók, nyugellátás alakulása

Budapest Főváros II. kerületében élő lakosság kor szerinti megoszlása 2013.

népesség életkora (év)	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
0-18	7 666	8 269	15 935
19-59	23 212	20 592	43 804
60-69	7 466	5 434	12 900
70-79	5 423	3 751	9 174
80-89	3 257	1811	5 068
90-94	611	257	868
95-100	120	35	155
100-	44	10	54
Teljes népesség	47 799	40 159	87 958

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter

Budapest Főváros II. kerületében élő lakosság kor szerinti megoszlása 2014.

népesség életkora (év)	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
0-18	8 059	8 819	16 878
19-59	23 948	20 897	44 845
60-69	7 400	5 297	12 697
70-79	5 647	3 951	9 598
80-89	3 257	1759	5 016
90-94	604	260	864
95-100	163	35	198
100-	39	13	52
Teljes népesség	49 117	41 031	90 148

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter

Budapest Főváros II. kerületében élő lakosság kor szerinti megoszlása 2015.

népesség életkora (év)	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
0-18	7 854	8 560	16 414
19-59	22 768	20 325	43 093
60-69	7 303	5 304	12 607
70-79	5 856	3 992	9 848
80-89	3 173	1 818	4 991
90-94	642	271	913
95-100	199	63	262
100-	41	13	54
Teljes népesség	47 836	40 346	88 182

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter

A különböző statisztikai adatbázisokban van ugyan minimális eltérés a kerület lakónépességének számadataira vonatkozóan, de, amennyiben a 2013. évet bázisévnek (87 958 fő) tekintjük, a kerületi lakosság száma csekély mértékben változott az elmúlt 2 esztendőben (+ 2190 fővel nőtt a 2014. évben, illetve – 1966 fővel csökkent a 2015. évben.) A változás függ a természetes szaporulat mértékétől és a beköltözők számától is, a lakosság számának, növekedésének vagy csökkenésének oka leginkább a belföldi vándorlásban keresendő.

Az országos és nemzetközi tendenciához hasonlóan kerületünkben is a nemek, korcsoportok szerinti megoszlását vizsgálva már a középgenerációtól kezdve jelentősen több a nők száma. A két nem eltérő halandósági mutatói következtében a nők száma és aránya az életkor növekedésével szignifikánsan nő, 80 éves kor körül már megközelítőleg kétszer annyi a női lakosok száma, mint a férfiaké.

A születéskor várható élettartam meghosszabbodása az egyik legnagyobb kihívást jelenti az egyes ellátó rendszerek számára.

Kerületünkben a 70 év feletti népesség részaránya a teljes népességhez képest a 2014. évben 17,4 %, a 2015. évben 18,2 % volt.

Az idős korosztályon belül kiemelt célcsoport az egyedül élő idősek, mert magányosságuk miatt fokozott odafigyelést és törődést igényelnek.

**A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők
Budapesten, 2015. január**

Kerület	Száma	Ellátás átlagos összege ^{a)} , forint/fő	Öregségi nyug- díjasok száma	Ebből:	
				maximum 99 999 forintos ellátásban ^{a)} részesülők aránya, %	minimum 200 000
I.	7 319	147 564	6 560	18,8	20,4
II.	26 252	153 462	23 625	18,3	24,2
III.	35 019	135 639	30 233	23,2	14,8
IV.	24 942	130 531	20 314	24,3	12,2
V.	7 361	134 871	6 192	24,0	16,4
VI.	8 438	127 620	7 029	26,7	12,9
VII.	12 131	120 411	9 846	29,5	10,1
VIII.	16 273	117 190	12 513	31,3	9,9
IX.	13 260	126 500	10 956	25,0	11,5
X.	19 690	126 771	16 180	24,2	10,6
XI.	39 647	142 955	35 177	19,0	17,3
XII.	17 978	154 110	16 424	17,2	22,6
XIII.	28 811	134 984	24 417	23,0	15,2
XIV.	33 622	135 153	29 213	21,7	13,9
XV.	22 726	124 132	18 999	26,3	9,5
XVI.	20 151	130 824	17 346	25,2	10,4
XVII.	22 541	124 572	18 713	27,5	10,0
XVIII.	27 456	125 927	22 894	26,8	10,2
XIX.	16 852	125 979	14 035	25,8	10,3
XX.	18 344	121 505	15 302	27,9	8,5
XXI.	20 712	122 241	17 021	26,7	8,2
XXII.	14 701	129 914	12 545	25,3	12,5
XXIII.	5 397	119 487	4 324	30,8	8,5
Össz.	459 623	132 191	389 858	23,9	13,6

^{a)} Havi teljes ellátás.

Forrás: Budapest Számokban 2014.

A demográfiai folyamatokhoz hasonlóan a nyugdíjak nagysága is jelentős különbségeket mutat Budapest kerületeiben, illetve országos összehasonlításban még árnyaltabb a kép. Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság adatai alapján a fővárosban a legmagasabb az átlagnyugdíj, átlagosan 137 000 Ft.

A nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők átlagos nyugdíja a XII. és a II. kerületben volt a legmagasabb, csakúgy, mint a 2 évvel ezelőtti adatbázisban. E két fővárosi kerületben az időskorú nyugdíjasok havonta átlagosan több mint 150 000 forintnyi nyugellátást kaptak.

A kerületben a statisztikai adatokat vizsgálva 26 252 fő részesül nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban, ebből 23 625 fő öregségi nyugdíjat kap. Az összes nyugdíjas közül 18,3 % kap 99 999 Ft vagy annál kevesebb a nyugdíjat, míg 24,2 %-nak minimum 200 000 Ft, vagy e feletti a havi jövedelme.

A szociális támogatást igénylők között azonban számos olyan ügyfél is van, akinek jövedelme alig több, mint a nyugdíjminimum (2016. évben 28 500 Ft), illetve az átlagos

jövedelmek esetén is egy-egy súlyos vagy krónikus betegségnél a gyógyszerkiadások jelentős költségvetési tényezőt jelentenek az idősök háztartási kiadásai között.

III. A Konceptióban megfogalmazódott célkitűzések 2016. évi megvalósulásai

3.1. Összefogás a kerület biztonságos, színvonalas közlekedéséért

Célkitűzés:

- **Fontos, hogy a közlekedési színterek átalakításakor fokozottan vegyük figyelembe az idősök szempontjait (pl. a reakcióidők és a mozgás lassúbbá válása szükségessé teszi, hogy a gyalogos átkelő helyeken a jelzőlámpa biztosítson elegendő időt a biztonságos áthaladáshoz a lassabban mozgó idősök számára is.)**
- **A közösségi közlekedés feltételeinek javítása (fővárosi önkormányzattal együtt valósítható meg).**
- **További útfelújítások, a fővárossal egyeztetve.**
- **Kerékpárutak fejlesztése, karbantartása, kerékpártárolók kihelyezése.**
- **A kerékpározás népszerűsítése az idősebb lakosság körében is.**
- **Gyalogátkelő helyek korszerűsítése, zebrák láthatósága és optikai akadálymentesítése.**

A beruházások az idősök közlekedési igényeinek fokozott figyelembe vételével készültek el. Minden útépítés, útfelújítás, járdaépítés esetén akadálymentessé váltak a kereszteződések.

2016. évben megvalósult/megvalósítás előtt álló beruházások:

- A Képviselő-testület által elfogadott helyszíneken felújításra kerülnek a járdaburkolatokat, a gyalogos közlekedés fejlesztése során a kereszteződések járdacsatlakozásainak akadálymentesítésére is sor kerül.
- Az idősök által kedvelt, és gyakrabban látogatott helyszíneken korszerűsödik, illetve szükség esetén bővül a közvilágítási hálózat.
- További gyalogátkelőhelyek tervezetése, illetve engedélyeztetése készül el.

2017. évre tervezett beruházások:

- A 2016. évre tervezett járdaburkolat felújítások egy része várhatóan áthúzódó beruházásként 2017. évben kerül megvalósításra.
- A 2016. évben tervezetett és engedélyeztetett gyalogátkelőhelyek kiépítése elkészül.
- Felülvizsgálatok alapján a kereszteződésekben a gyalogos közlekedés elősegítésére folytatódik a járdaburkolati csatlakozások akadálymentesítése.
- Optikai jelek megújítása, felfestése.
- Lépcsőkorlátok kihelyezése, felújítása.
- Meglévő közvilágítás bővítése, korszerűsítése.

3.2. Összefogás az egészséges II. kerületért

Cél, hogy a kerületben egészséges emberek lakjanak, az idősök minél hosszabb ideig megőrizzék az egészségüket, a betegségek a kezdeti stádiumban felismerhetőek legyenek.

Célkitűzés:

- **A háziiorvosi rendelők és a kerületi fenntartású egészségügyi intézmények felújításának folytatása.**
- **Továbbra is a kerületi honlapon elérhetővé tenni az UVB sugárzást és a pollenadatok aktuális jelentését.**
- **Az évi két önkéntes, térítésmentes komplex szűrővizsgálat és szaktanácsadás folytatása. Cél, hogy minél nagyobb számú lakosság jelenjen meg ezeken az alkalmakon.**
- **A háziiorvosok rendszeres tájékoztatása, hogy az idős lakosok figyelmét felhívják a szociális ellátórendszer nyújtotta segítség lehetőségeire.**

Az önkormányzat a kiemelt beruházások között tartja számon az egészségügyi ágazatot érintő fejlesztéseket, így folyamatosan újulnak meg mind az alapellátási, mind a szakorvosi rendelők, illetve új beruházások, infrastrukturális fejlesztések is átadásra kerültek.

- **Egészségügyi beruházások, felújítások, fejlesztések 2015- 2016. évben, amelyek a kerületben élő időseket érintik:**

2015. évben:**- a Fillér utca 4-6. szám alatti Pulzus központban**

- a nyílászárók cseréjére
- a rendelő helyiségek festésére, mázolására,
- a belső burkolatok cseréjére, részben javítására,
- a világítótestek cseréjére
- a rendelők klimatizálására,

- a Községház utcai szakorvosi, háziiorvosi valamint felnőtt fogorvosi rendelőben

- világítótestek cseréjére,

- a Tölgyfa utcai és a Fekete Sas utcai szakorvosi rendelőben és gondozóban

- a rendelők klimatizálására,

- a Fillér utca 12 szám alatti felnőtt háziiorvosi rendelőben

- festésre és mázolásra
- a világítótestek cseréjére,

- a Kapás utcai szakrendelőben

- a fűtés korszerűsítésére
- a folyosók burkolatának cseréjére

került sor.

2016. évben:**- a Lipótmezei út 1. szám alatti két háziiorvosi praxis a Széher út 10 szám alá költözött, a rendelőben az alábbi felújítások történtek:**

- rendelő és váró helyiség valamint tároló és öltöző helyiségek kialakítása,
- burkolatok cseréje,
- festés és mázolás,

- világítótestek cseréje.

- **Szűrőnapokon való részvétel**

A 2011. novemberében indított felnőtt lakossági szűréseket, a korábbi évekhez hasonlóan évi két alkalommal, tavasszal (májusban) és ősszel (novemberben) szervezte meg az Egészségügyi Szolgálat. A szűrésekre minden alkalommal két telephelyen: a Kapás utcai és a pesthidegkúti Községház utcai rendelőben kerül sor.

A lakosok örömmel fogadták a kezdeményezést, a szűrések résztvevői közül többen is hangot adtak annak, hogy rendkívül jó ötletnek tartják azt, hogy hétvégeken van lehetőségük az egészségi állapotukat felmérni, bizonyos kockázati tényezőket kiszűrni. Értékelték, hogy a szűrések alkalmával több idő jut a betegségekkel, a kockázatokkal kapcsolatos részletesebb megbeszélésre, az életmódbeli változtatási javaslatokra.

Az évek során több fejlesztés is történt a szűrési programban: 2012-ben az északi séta (nordic walking) oktatással, 2013-ban bőrgyógyászati szűréssel, 2015-ben pedig átfogó kardiológiai szűréssel bővült a szűrések köre. Ez utóbbi olyan pácienseknél történik, akiknél a belgyógyászati szűrés során fokozott szív-érrendszeri kockázatot észlel az orvos.

A szűrések statisztikai adatai

Szűrővizsgálatok				
Időpont	Helyszín			
	Kapás utcai		Községház utcai	
	résztevők (fő)	65 év feletti aránya (%)	résztevők (fő)	65 év feletti aránya (%)
2014. tavasz	116	65,8	91	48,2
2014. ősz	254	59,3	112	39,8
2015. tavasz	185	55	130	41,2
2015. ősz	198	64,5	107	54,9
2016. tavasz	142	67,4	110	46,9
2016. ősz	194	65	113	70

Forrás: Egészségügyi Szolgálat

A szűréseken részt vettek statisztikai adatait vizsgálva elmondható, hogy a 65 év feletti korosztály aktívan és rendszeresen részt vesz a szűrővizsgálatokon, a Kapás utcai vizsgálatokon átlagosan 62,8 %, míg a Községház utcai helyszínen 50,1% volt az elmúlt években a részvételi arány.

- **Egészségügyi témájú előadások**

Az Idősügyi Tanács kérésére az Egészségügyi Szolgálat az időskorúak egészségügyi problémáival, ellátásával kapcsolatos tájékoztató, ismeretterjesztő előadások megszervezését vállalta a 2016. évben is, s a „nagy érdeklődésre való tekintettel” 2017-ben is folytatódnak az egészség megőrzését célzó, tájékoztató előadások (bőrgyógyászati, gasztroenterológiai, allergia, időskorra jellemző sérülések és azok megelőzése témájában). Az idősek kérésére fül-orr-gégészeti megbetegedésekkel kapcsolatban ismételt lesz előadás.

Az előadásokat követően a hallgatóságnak lehetősége volt kérdéseket intézni az előadókhöz, akik készséggel nyújtottak tájékoztatást a szép korúakat foglalkoztató szerteágazó problémákról.

2017. évi tervek

- Forrás biztosításának függvényében 2017-ben is folytatódnak a rendelők felújításai azokon a telephelyeken, ahol a 2015-2016. években erre nem került sor.
- A 2017. évben is folytatódnak az egészségmegőrzését célzó, tájékoztató előadások megtartása.

3.3. Összefogás a biztonságos II. kerületért

Célkitűzés:

- A Városrendészet, a rendőrség és polgárőrség összefogásának támogatása a közbiztonság további javításához.
- A kerület térfigyelő rendszerének további kiépítése, hatékony működtetése.
- A gondozási központokban további rendőri előadások megtartása, amelyek segítséget jelenthetnek az idős, kiszolgáltatott lakosoknak a trükkös csalók ellen.
- A „Budai Polgár” c. lapban a különböző bűncselekmények, rendőrségi beszámolók ismertetése, hogy az idős lakosság is felismerhesse a bűnözők, ügyeskedők módszereit.
- A kerületi kapitányság tájékoztató programjainak folytatása az önkormányzat által szervezett programokra. (Kerület Napja, Föld Napja, Kerületi Kaptató).

2016. évben megvalósult:**3.3.1. Városrendészeti és Környezetvédelmi Iroda**

A Hidegkúti Rendészeti Központban, illetve a Városrendészet Keleti K. utca 15. sz. alatti irodájában, valamint a 2016. évben a Buday László utcai Bűnmegelőzési és Ügyfélszolgálati csoportnál is telepítésre került a „Helpy-Net” elnevezésű program, az utóbbi helyen 0-24 óra között elérhető az ügyeletes.

A program lényege, hogy a kerületben lakók, korosztálytól függetlenül, térítésmentesen, egy applikáció használatával azonnali segítséget tudnak kérni a felügyelőktől.

Az applikáció, GPS segítségével láthatóvá teszi a segítséget kérő tartózkodási helyét, továbbítja a telefonszámát, valamint az igényelt segítség meghatározását is (S.O.S., orvosi segítség, idegen személy). Az alkalmazás segítségével azonnal kapcsolatba lehet lépni a segítséget kérővel.

2017. évi tervek

A program tesztelése jelenleg még folyamatban van, várhatóan a jövő évben már használhatja a lakosság.

3.3.2. BRFK II. kerületi Rendőrkapitánysága

- A BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság a 2016. évben is kiemelt figyelmet fordított a kerület időskorú lakosságára, ennek keretén belül a tavalyi évben megkezdett munka folytatódott, melynek lényege a kerület szépkorú lakosságával minél közvetlenebb kapcsolattartás.
- A kerület gondozási központjaiban bűnmegelőzési témájú foglalkozások megtartására került sor, kiemelt figyelmet fordítva azon bűncselekmény típusokra, melyek ezt a korosztályt érintik, mint a „trükkös csalások”, az alkalmi lopások és a zseblopások. Tapasztalatok szerint a személyes találkozás az idősek számára sokkal kézzelfoghatóbbá, érthetőbbé, életszerűbbé teszi az intelmeket, melyeket ezúttal közvetlenül a rendőrtől kapnak. Az időseknek lehetőségük van kérdéseket feltenni, sokan élnek is ezzel a lehetőséggel, felvetve akár - négy szemközti beszélgetést kérve - a saját személyes problémáikat is. Az előadások témája rendszerint standard, de kifejezett kérésre természetesen a hallgatóság számára érdekesnek tartott témáról is szívesen beszélnek az előadók.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a témák többszöri ismétlése is célszerű, hiszen mindig vannak a csoporthoz újonnan csatlakozók, és hasznos dolog az ismereteket többször is elismételni, amit szívesen fogadnak az idős emberek.

Az előadássorozat sikerét mutatja, hogy néhányan beszámolnak olyan esetekről, amikor a rendőrség képviselőjétől hallottak alapján sikerült egy adott bűncselekmény kapcsán az áldozattá válást elkerülniük. Az előadásokon kb. 10-15 fő jelenik meg rendszeresen.

- A körzeti megbízottak ezen korosztály számára a BRFK Bűnmegelőzési Osztály által kiadott szórólapokat, tájékoztató anyagokat osztanak szét rendszeresen. Cél, hogy a „Budai Polgár” c. újságban minél több olyan cikk jelenjen meg, amelyek segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az idős személyek felismerjék az elkövetők módszereit, az őket fenyegető bűncselekmények fajtáit. Az újságban rendszeresen ismertetésre kerül a körzeti megbízottak neve, elérhetősége.
- 2016. év júliusában került sor a Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum megtartására, melynek témája az időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények visszaszorítása volt. A fórumon részt vettek a kerületi önkormányzat képviselői, a gondozási központok, a nyugdíjas klubok vezetői, a polgárőr egyesületek elnökei, valamint a roma nemzetiségi önkormányzat elnöke. A fórum keretében megbeszélésre került a rendőrség ez évben az időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények visszaszorítására megtett intézkedései, s annak tapasztalatai, valamint a további közös munka irányának kijelölése. A fórumon Seres Ernő rendőr alezredes kapitányságvezető a felmerülő általános és konkrét kérdésekre is válaszokat adott, valamint tájékoztatta a jelenlevőket a kerületi áldozatvédelmi program rendszeréről, működéséről.
A résztvevők javasolták egy olyan fórum szervezését, ahol a rendőrség, a polgárőrség, a közterület felügyelet képviselői együttesen vannak jelen, illetve ahol egyszerre több korosztálynak lehetne tájékoztatást, felvilágosítást adni.
- Az Idősek Világnapja alkalmával megtartott hajókirándulás szintén alkalmat adott mind az idősekkel való személyes beszélgetésekre, mind a jelenlévő szakemberekkel, a további munkával kapcsolatos szakmai egyeztetésekre.

2017. évi tervek:

A BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság 2017. évben is folytatni kívánja a megkezdett bűnmegelőzési tevékenységét az idősek körében, az alábbiak szerint:

- Előadássorozatok folytatása (különös hangsúlyt fektetve a különböző ünnepek kapcsán felmerülő veszélyekre).
- A BRFK Bűnmegelőzési Osztálya által e témában kiadott aktuális szóróanyagok rendszeres terjesztése.
- A biztonságos közlekedéssel kapcsolatos előadásokra is sor kerül a kapitányság közlekedésrendészeti előadója közreműködésével. Az előadások megtartására a gondozási központokban, nyugdíjas klubokban kerül sor.

- A kerületben működő polgárőr egyesületek által végzett bűnmegelőzési munka bemutatása, képviselőjük által, közreműködésükkel megtartott előadás formájában.
- A kerületi körzeti megbízottak bemutatása a helyi médiában folyamatos, a velük való közvetlen, személyes találkozásra is lehetőség van.
- A helyi médiában történő megjelenés kapcsán továbbra is nagy hangsúlyt fektet a kapitányság az időskorúakat érintő bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági információk megjelentetésére, különös figyelemmel az elkövetett bűncselekmények aktualitására, és az újonnan megjelenő elkövetési magatartások bemutatására.
- A gondozási központokon kívül, a kerületben működő egyéb nyugdíjas klubok felkéréseit is szívesen fogadják, hogy az időseket érintő bűnmegelőzési témákról személyesen beszélgessenek a kapitányság munkatársai. (2016. év novemberében a Dombok Polgári Nyugdíjas Klub felkérésének eleget téve bűnmegelőzési tájékoztatót tartott a kapitányság.)
- Az Idősügyi Tanács munkájában a BRFK II. Kerületi Rendőrkapitányság továbbra is igyekszik aktívan, konstruktív módon részt venni, valamint a felmerülő kéréseknek, javaslatoknak a legmagasabb szakmai színvonalon eleget tenni.

3.4. Összefogás a gondoskodó II. kerületért

Célkitűzés:

- **A Kerület Kártya igénylői körének és kedvezményeinek felülvizsgálata és kibővítése.**
- **A Szociális Kártya felülvizsgálata.**
- **Az élethosszig való tanulás biztosítása: Internet kortalanul program bővítése, az ingyenesen látogatható tanfolyamok, előadások indítása az idősebb korosztály számára.**
- **Jótekonysági operagála megrendezésének folytatása.**
- **A kerületi intézmények akadálymentesítési programjának az infokommunális és optikai akadálymentesítése.**
- **A generációk közötti kapcsolatok erősítése (idősek tapasztalatainak átadása, az önkéntesség támogatása, kerületi rendezvények támogatása).**
- **Az Idősek Világnapjának megünneplése, kulturális rendezvények szervezése.**
- **A kerület kötelező és önként vállalt magas szakmai színvonalú szociális ellátásainak, szolgáltatásainak megőrzése, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése.**
- **A szolgáltatásokról szóló tájékoztatók rendszeres frissítése, elérhetővé tétele mind elektronikus, mind nyomtatott formátumban.**

2016. évben megvalósult

- 2015. januártól az eddigi 20%-os helyett 25%-os kedvezménnyel vásárolhatók meg bizonyos alapvető élelmiszerek az egyes kerületi CBA üzletekben, a lakossági

javaslatokat figyelembe véve a közeljövőben is bővíthet a termékek köre és az elfogadóhelyek száma. A Kerület Kártya+ II. Kerület Kártyaként is használható.

- 2005. óta tartanak a „Nagyik a hálón” majd az „Internet Kortalanul” tanfolyamokat, cél volt az idősebb korosztály számára lehetőséget teremteni az új információszerzési, tájékozódási és kommunikációs lehetőség elsajátításához. Az önkormányzat több csoportot is indított és indít a közeljövőben is nem csak Hidegkúton, hanem a belső kerületszervezetekben is. Minden évben több száz idős korú jelentkező szeretne megismerkedni a számítástechnikai eszközök használatával, ezen típusú ismeretszerzési és kommunikációs lehetőséggel. A tanfolyamvezetők az időskorúak képességeit figyelembe véve segítik a tananyag elsajátítását. A kurzus ingyenes, a részvétel előképzettséget nem igényel. A képzés szünetében közösségek formálódtak. Az „Internet Kortalanul” tanfolyam a 2014. és 2015. évben 10 kerületi intézményben, 56 csoporttal indult, átlagosan 14 fő, összesen 784 fő részvételével. (Az elmúlt években közel 3000 időskorúnak biztosította az önkormányzat az internetes tanulás lehetőségét.) 2015. tavaszától térítésmentes Internetklub is indult, a program célja a gyakorlati lehetőség biztosítása, valamint az „Internet kortalanul” tanfolyamon megszerzett ismeretek szinten tartása.

2016-ban is sikerrel folytatódik az Internet Kortalanul II. tanfolyam. Helyi lakosok igényeinek figyelembe vételével a Marczibányi Téri Művelődés Központban folynak az oktatások. Szintén közkedvelt foglalkozás az Internet Klub, ahova heti rendszerességgel tudnak járni az idősebb generáció tagjai, hogy a már megszerzett tudást gyakorolják és elmélyítsék.

Lakossági igényként felmerült az idősebb korosztály részéről, hogy szeretnék fejleszteni a tudásukat az okos eszközökkel kapcsolatosan, ezért az Önkormányzat tervezi, hogy elindítson egy „Okosan az okos eszközökről” klubot, ahol a kerület lakosai hasznos, gyors segítséget kaphatnának a már meglévő eszközeik használatáról.

- Generációk közötti együttműködés, közösségi munka keretében a III. sz. Gondozási Központ és a Család- és a Gyermejjóléti Központ fogadta és fogadja a közösségi szolgálatot végző diákokat. A gondozási központok tájékoztatása szerint az együttműködés sikerességét jelzi, hogy a diákok a kötelezően teljesítendő óraszámok után is meglátogatják az időseket a nappali klubokban, s az idősek is örömmel fogadják a gyerekeket, akik változatosabbá teszik napjaikat.

Kulturális rendezvények szervezése, részvétel:

- A **Kulturális Örökség Napja** alkalmából a 2016. évben is helytörténeti sétát szervezett az Idősügyi Tanács, az idei évben Pasarétre vezetett a túra. A sétára jelentkezők magas száma miatt az eredetileg egy alkalomra meghirdetett sétát meg kellett ismételni. A Wallenberg-emlékműtől a Torockó téri templomig tartó helytörténeti sétán egy-egy alkalommal 40-50 fő vett részt.

- A 2016. évben ugyan kevesebb alkalommal, mint az előző években, de folytatódott a kedvezményes áron vásárolt jegyekkel az opera és balett előadások látogatása.

- 2016. szeptemberében az Idősügyi Tanács szervezésében a „**Moszkva tér- Széll Kálmán tér története,**” c. kiállítást tekinthették meg a Kiscelli Múzeumban a kerületi idősek. A kiállítást rendező kurátor mesélt az időseknek a tér történetéről, négy évszázados múltjáról, funkciójáról, névváltozásairól. Azok az idősek, akik már néhány évtizede a kerület lakói, feleleveníthették emlékeiket a nyitott peronú villamoson való utazásról, az ikonikus óra alatti randevúk helyszínéről, a térről induló budai túrákról.

- Az idei évben 65 év felettiak számára kiírt novella pályázatára 1 témakörben lehetett írást benyújtani a szépkorú novellaíróknak: „**1956 – a forradalom emlékezete**” c. témakörben, olyan személyes hangvételű írásokat várt a zsűri, melyek kapcsolódnak a történelmi eseményekhez, emlékezéshez, vagy családi, közösségi emlékeken alapulnak, és segítenek hozzájárulni a közös, társadalmi emlékezéshez. A pályázat célja volt, hogy a közösség – különösen a fiatal nemzedék – minél több élményt szerezzen a beérkező írásokon keresztül 1956 szellemiségéről. A pályázók közül sokan maguk is átélték a forradalom eseményeit, számos beérkezett mű igazi kordokumentumnak tekinthető.

- 2016. év májusától „Retro táncklub” indult havi rendszerességgel. A rendezvényeken átlag 40-50 fő táncos lábú lakos vett részt. Elsődleges célként a szabadidő kiváló hangulatú eltöltése fogalmazódott meg a szervezőkben, távlat lehet az a kutatásokon alapuló célkitűzés, hogy a rendszeres tánc az elmét is pallérozza, az olvasásnál és a keresztretjvény fejtésnél is hatékonyabb a demencia megelőzésében, a tánc, a ritmikus mozgás lassítja az öregedést, csökkenti a stresszt, segítheti a csontritkulás megelőzését, alkalmas a testsúly-kontrollra. A táncklub változó helyszíneken került megrendezésre, hogy a kerület különböző pontjain élők részt tudjanak venni a zenés-táncos rendezvényeken.

- Az Idősügyi Tanács 2016. év júniusában a 60 év feletti, II. kerületi amatőr művészek számára „Kortalanul kreatív” címmel képző-iparművészeti és népművészeti felhívást tett közzé, bármely témájú és technikával készült alkotást be lehetett küldeni a kiállításra.

Az Idősügyi Tanács olyan amatőr kerületi alkotók munkáiból szeretett volna tárlatot rendezni, akik szívesen bemutatják a nagyközönségnek is alkotó tevékenységüket.

A kiállítás 2016. októberében, az Idősek hónapja alkalmából került megrendezésre, a felhívásra 50 amatőr művész közel 100 alkotása érkezett be.

- Az „Idősek világnapján” negyedik alkalommal került megrendezésre a dunai hajókirándulás, ez évben is 250 főnek sikerült emlékeztetessé tenni e napot.

- Az Idősek hónapja alkalmából a Marczibányi Téri Művelődési Központ színháztermében Gubás Gabi színművész és zenész társai szórakoztatták a kerület idős polgárait.

- A 2016. évben is a kerület kulturális életét a II. Kerületi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. - működtetésében lévő két művelődési központ – szervezi, koordinálta.
A két művelődési központ az önszerveződő érdeklődés-specifikus klubok, baráti körök tevékenységét segítette, nyugdíjasok részére szervezett könnyű- és komoly zenei programokat, illetve ismeretterjesztő előadásokat.
A színházi és kulturális programokat a kerület két helyszínén szervezik, mindkét helyen ugyanazon előadások láthatóak, így az idősebb korosztály a lakhelyéhez igazodva tudja ezeket látogatni.
- Az önkormányzat szakbizottságai ebben az évben is pályázati támogatásokat nyújtottak az idősek kulturális, szabadidős és hitéleti rendezvényeihez, tevékenységéhez. A benyújtott pályázati programok elbírálásakor elsődleges szempont volt a program hagyományőrző vagy hagyományteremtő szerepe, a pályázati programba bevont lakossági kör bemutatása, a programok kapcsolódása a kerületi koncepciókhoz.
- A kerület a kötelező és az önként vállalt magas szakmai színvonalú szociális ellátásainak, szolgáltatásainak megőrzését vállalta az önkormányzat helyi szociális ellátó rendszerének 2015. évi átalakítása után is. Továbbra is cél, hogy senki ne maradjon ellátás nélkül, s a segítséget kérő, egyénre szabott, differenciált segítséget kaphasson.
- Az önként vállalt pénzbeli támogatások közül kiemelendő a családok karácsonyi pénzbeli és karácsonyi csomag támogatása, a kedvezményes élelmiszer-vásárlási lehetőség igénybevétele, a 100. életévet betöltött kerületi állampolgárok 100 eFt-os támogatása.
- 2015. októberében új támogatási formaként bevezetésre került az Idősek Világnapja alkalmából nyújtott egyszeri támogatás. Az Önkormányzat azokat a II. kerületi lakosokat részesíti 5000 Ft értékű Erzsébet-utalvány formájában támogatásban, akik tárgyév október 31. napjáig 65. életévüket betöltik, valamint a tárgyév január 1.-szeptember 30. közötti időszakban települési támogatásban részesültek.
- 2016. év májusától a szociális étkeztetést már nem csak munkanapokon, hanem munkaszüneti napokon is igénybe vehetik azok a szociálisan rászorult személyek, akik más módon nem tudják az étkeztetésüket megoldani.
- Az Önkormányzat szolgáltatásainak meghatározott részét továbbra is térítésmentesen, illetve jelképesnek mondható díj ellenében nyújtja, és egyedi esetekben további méltányosságot gyakorol.
- 2015. novemberében először jelent meg a hiánypótló tájékoztató kiadvány, mely az időseknek is segít eligazodni a kerületi egészségügyi és szociális ellátórendszer címei, elérhetőségei között. A kiadvány felülvizsgálata, kiegészítése megtörtént a 2016. évben.

2017. évi tervek:

- Az elkövetkező időszakban is kiemelt cél a helyi közösségek támogatása, a civil szerveződések aktivizálása, szerepük erősítése, a helyi identitás növelése.
- Továbbra is fontos a pályázati források megőrzése, felkutatása.
- Számítástechnikai ismeretek oktatása, Internetklub működtetése.
- Képzőművészeti és fotó pályázat, kiállítás, műveltségi vetélkedő megrendezése.
- A generációk közötti kapcsolat erősítése, közösségi munka, programok.

3.5. Összefogás a fejlődő II. kerületért**Célkitűzés:**

- **A lakosság igényeit szolgáló sportlétesítmények fejlesztése.**
- **A futball és kosárlabdapályák csontozatot és ízületeket kímélő burkolattal való ellátása.**
- **A Kerületi Kártya elfogadóhelyeinek számának bővítése (Fürdők, Millenáris).**
- **Egységes hibabejelentő rendszer (út-közmű hibák, parlagfű, stb.) működtetése.**
- **Elő kell segíteni, hogy az idős emberek megismerkedhessenek a számukra nyújtott szolgáltatásokkal, az igénybevételük módjával, a szavatossági, garanciális igények érvényesítésével.**
- **Elő kell segíteni a szolgáltatásokhoz /fogyasztói javakhoz/ való hozzáférésüket.**
- **Az időskorúak képviselőik révén kapjanak részvételi lehetőséget a helyi döntések kidolgozásában, megvalósításában (Idősügyi Tanács létrehozása).**
- **Lehetőséget kell biztosítani a helyi közösségek bemutatkozásának.**
- **Kerületi adatbázis nyugdíjas klubokról, elérhetőségekről.**

2016. évben megvalósult:

- A közterületen történt beruházásoknak, fejlesztéseknek köszönhetően tovább bővültek a kerületben az ingyenes sportolási lehetőségek. A Mechwart ligetben és a Nagy Lajos téren (Fenyves park) kültéri rekreációs parkok kerültek kialakításra, melyek tavasztól őszi ideális lehetőséget nyújtanak a környéken élők számára erősítésre, nyújtásra, a szabadidő hasznos eltöltésére.
- A Kerület Kártya – évről évre bővülő, jelenleg a kerületben több száz, országszerte pedig több, mint ezer elfogadóhelye folyamatosan bővül.
- Az Önkormányzat honlapjáról elérhető az az online, webes alkalmazás (e-bejelentő), amellyel a polgárok az interneten keresztül is bejelenthetik a környezetükben észlelt problémákat úgy, hogy azokat a Polgármesteri Hivatal a lehető leggyorsabban feldolgozhassa és kezelhesse.

2017. évi tervek:

- A II. Kerületi Sport - és Szabadidősport Nonprofit Kft. a 2017. évben népszerűsítő programot tervez, szakmai segítséget nyújt majd a fitneszgépek hatékony, szabályos használatával kapcsolatban. Az ingyenes programokra a senior korosztályt is örömmel látják majd. A programról, illetve a kerület sportlétesítményeiről részletesen a Sport Kft. honlapján a www.masodikkeruletsport.hu oldalon informálódhatnak az érdeklődők.
- A 2017. évben továbbra is ingyenesen vehetőek igénybe a kerület közterületein található felújított sportparkok, a Vérhalom téri sportpálya, az Üstökös utcai sportpálya, a Pap kerti sportpálya, a Gárdonyi Géza utcai sportpálya, valamint a Sport Kft. kezelésében lévő sportközpontok futópályái (Kolozsvári Tamás utcai Panoráma Sporttelep, Pokorny József Sport- és Szabadidőközpont, illetve a Marczibányi Sportcentrum futópályája).
- A 2017. évben induló kerületi beruházás a pesthidegkúti uszoda építése, mely várhatóan 2018. májusában kerül átadásra.
- Tovább fog bővülni a Kerület Kártya elfogadóhelyeinek száma.
- Újabb helyszínekkel bővül a közterületi wifi elérhetőség, a helyszínek kiválasztásához a lakosság is tehet javaslatokat.
- További lehetőséget kell biztosítani a helyi közösségek bemutatkozásának.
- A továbbiakban is cél a kerületben működő idősügyi szervezetekkel való kapcsolattartás fejlesztése, az Idősügyi Tanács működtetése, javaslattételek, az érdekvédelemhez kapcsolódó felvetések összegyűjtése. Mindazon tervezetek, javaslatok, dokumentumok véleményezése az Idősügyi Tanács által, amelyekkel kapcsolatban a polgármester vagy a képviselő-testület a véleményét kikéri.

IV. Záró gondolatok

A Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzatának Idősügyi Konceptiója a 2013-2016-os évekre vonatkozóan került elfogadásra.

A koncepció célja volt: „a kerületi demográfiai, szociális, egészségügyi helyzetképen alapuló jövőkép, rövid távú stratégiai célok és a cselekvési irányok meghatározása, amely alapja lehet a hosszabb távra is előretékintő újabb koncepció elfogadásának. A koncepció részét képezi a program megvalósulásának ellenőrzése, a célok teljesülésének figyelemmel kísérése is. E koncepció illeszkedik a kerület egyéb koncepcióihoz és rendeleteihez.”²

Összegezve elmondható, hogy a rövidtávra tervezett alábbi intézkedések maradéktalanul megvalósultak:

- **Az Idősügyi Konceptió rendezett formában történő nyilvános hozzáférhetőségének biztosítása.**
- **A Konceptió végrehajtása, hatásainak figyelemmel kísérése a létre jövő Idősügyi Tanács közreműködésével, és rajta keresztül az időskorúak szervezetei bevonásával.**
- **A Képviselő-testület előtti évenkénti beszámolás kötelezettségének előírásának teljesítése.**

Az Idősügyi Konceptió 2017. évi tervezésének megalapozottságához szükséges lenne a kerületi lakosság körében végzett átfogó idősügyi felmérésre. A felmérés értékelése számot adhatna az idős emberek valós igényeiről, szükségleteiről, a jelenlegi idősügyi ellátó rendszer ismeretéről.

Az új Konceptió célkiűzéseinek megfogalmazása, a célok megvalósítása továbbra is az Idősügyi Tanács közreműködésével, és rajta keresztül az időskorúak szervezeteinek bevonásával, valamint az idős korosztály aktív közreműködésével valósítható meg.

ZÁRADÉK

A Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a 3572016.(XII.20.) számú határozatával elfogadta az Idősügyi Konceptió 2016. évről szóló beszámolóját.

Budapest, 2016. december 20.

.....
Dr. Láng Zsolt
Polgármester

² Budapest Főváros II. Kerület Idősügyi Konceptiója 2013. 4. o.